



Vand og pesticider
J.nr. 2025 - 1476
Ref. FVANG
Den 20. juni 2025

Høringsnotat vedr. udkast til bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen

Udkast til bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler (bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen) har været i ekstern høring fra den 22. maj til 16. juni 2025.

Udkastet har været sendt i høring til relevante erhvervsorganisationer, grønne organisationer m.fl. og har været lagt på Høringsportalen i høringsperioden.

Miljø- og Ligestillingsministeriet har fra andre end offentlige myndigheder modtaget høringssvar fra i alt 8 høringsparter i høringsperioden

Følgende 6 eksterne høringsparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen:

Danmarks Naturfredningsforening
DI Biosolutions
Crop Life
Dansk Gartneri
Bæredygtigt Landbrug
Landbrug & Fødevarer

Følgende 2 eksterne høringsparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til bekendtgørelsen:

CFU – Centralorganisationernes Fællesudvalg,
Danske Regioner

Miljø- og Ligestillingsministeriet skal indledningsvis takke alle høringsparter for deres afgivne høringssvar.

I det følgende gennemgås høringssvarene, hvortil Miljø- og Ligestillingsministeriets kommentarer er anført i kursiv. Høringssvarene gennemgås i hovedtræk. For yderligere oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan tilgås via Høringsportalen.

Danmarks Naturfredningsforening har bemærket, at foreningen undrer sig over, at godkendelsespraksis for pesticider i forhold til grundvand og drikkevand ikke er gennemgået og bemærker den store forekomst af pesticider i grundvandet, hvilket er alvorligt.

Miljø- og Ligestillingsministeriets svar: Ministeriet gør opmærksom på, at bekendtgørelsesudkastet ikke omhandler godkendelsessystemet i forhold til plantebeskyttelsesmidler, men udelukkende omfatter stigning i gebyrerne for ansøgninger om godkendelse af aktivstoffer, plantebeskyttelsesmidler samt biocidholdige produkter.

DI Biosolutions, Crop Life, Dansk Gartneri, Bæredygtigt Landbrug og Landbrug og Fødevarer: har alle udtrykt kritik og bekymring over de foreslåede ændringer i gebyrtaksterne for ansøgning om godkendelse af plantebeskyttelsesmidler.

Bæredygtigt Landbrug og Dansk Gartneri bemærker, at de markante stigninger kan betyde, at det ikke længere er økonomisk rentabelt at opretholde godkendelser i Danmark, hvilket kan føre til et reduceret udbud af midler på det danske marked, hvilket igen kan resultere i begrænsede muligheder for planteproducenter i Danmark til at beskytte afgrøder effektivt. Dansk Gartneri opfordrer desuden til, at der findes løsninger, som sikrer en bedre balance mellem myndighedsfinansiering og erhvervets muligheder for at anvende nødvendige og miljøskånsomme plantebeskyttelsesmidler – særligt inden for nicheproduktion og småskala-drift.

Crop Life anerkender, at der stilles større krav til datapakker i forbindelse med godkendelsesansøgninger og dermed også til Miljøstyrelsen, som skal vurdere datapakkerne, men de mener, at gebyrstigningerne er ude af proportion, særligt når Miljøstyrelsens sagsbehandlingstid for ansøgninger fortsat er forsinket flere år. De opfordrer til, at Miljøstyrelsen arbejder hen mod en mere transparent opkrævningsproces, hvor det endelige gebyr i højere grad afspejler det egentlig ressourceforbrug pr. sag tidsmæssigt og peger på den hollandske model som inspiration.

DI Biosolutions bemærker, at de konkret ønsker at opnå en hurtigere sagsbehandlingstid og bedre rådgivning, så udviklingen af de ønskede biologiske løsninger også kan markedsføres, og være til gavn for såvel danske som europæiske landmænd, forbrugere og miljøet. Samtidigt bør Miljøstyrelsen orientere sig imod det generelle niveau for gebyrer hos tilsvarende nationale myndigheder i Europa, såfremt Danmark skal fortsætte med at være en global hub for forskning i og udvikling af innovative biosolutions.

Landbrug og Fødevarer finder gebyrstigningerne yderst bekymrende og forholder sig kritisk hertil, idet det kan betyde, at der i fremtiden ikke vil være adgang til midler der bruges i afgrøder, der dyrkes i mindre omfang. Endvidere mener de, at det er urimeligt at de administrative omkostninger i forbindelse med myndighedernes sagsbehandlingstid, som i øvrigt overskrider tidsfristerne, uproportionalt væltes over på erhvervet.

Miljø- og Ligestillingsministeriets samlede svar:

Miljøstyrelsen er som følge af Finansministeriets budgetvejledning forpligtiget til at sikre fuld dækning for de omkostninger, der er forbundet med et gebyrbelagt område. Gebyrordningen for pesticidgodkendelser er, på trods af tidligere gebyrjusteringer, fortsat i økonomisk

underskud, hvorfor gebyrstigningerne er nødvendige for at fastholde kapaciteten. Miljøstyrelsen har i forbindelse med gebyrjusteringen fået Økonomistyrelsens accept af, at underskud til og med 2023 ikke medtages i beregningen af gebyrerne. Det er derfor kun underskuddet fra 2024, som er medtaget i beregningen. Gebyrtaksterne er fastsat på baggrund af Miljøstyrelsens gennemsnitlige tidsanvendelse for de enkelte sagstyper. Hertil kommer finansiering af tidligere års underskud, overhead samt driftsomkostninger til IT mv. Miljøstyrelsen vurderer, at gebyrstigningerne er inden for rammerne af Pesticidforordningen 1107/2009.

Miljøstyrelsen noterer sig en bred bekymring fra Bæredygtigt Landbrug, CropLife Danmark, DI Biosolutions, Dansk Gartneri samt Landbrug & Fødevarer ift. gebyrstigningernes potentielle konsekvenser i form af en reduceret tilgængelighed af pesticidprodukter i Danmark, hvis det ikke er rentabelt at søge om godkendelsen. Bekymringen går både på et tab af dansk konkurrenceevne samt tilgængeligheden af mindre belastende alternativer. Bekymringen er særlig udtalt ift. produkter til nicheanvendelser eller afgrøder, der dyrkes i mindre omfang. Miljøstyrelsen vil følge mønsteret for ansøgninger og eventuelle forskydninger heri, men skal i øvrigt henvise til Miljøstyrelsens forpligtigelse til at sikre fuld dækning for omkostningerne på et gebyrbelagt område som beskrevet ovenfor.

DI Biosolutions og Dansk Gartneri kritiserer særligt, at gebyrstigningerne også omfatter lavrisikomidler, mikrobiologiske midler og midler baseret på semiokemikalier, som er mindre belastende. Prioriteringen af disse midler indgår i Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026, og det fremhæves, at gebyrer og sagsbehandlingstiden bør understøtte tilgængeligheden af disse midler. Miljøstyrelsen understreger, at disse midler bliver prioriteret med henblik på at sikre den kortest mulige sagsbehandlingstid. Fastsættelse af gebyrtaksten er dog en balance, da omkostningerne forbundet med arbejdet også skal dækkes. Miljøstyrelsen bemærker i øvrigt, at der under tilskudspuljen til alternativer, kan søges om tilskud til dækning af 50% af gebyrudgifter til den slags ansøgninger.

Miljøstyrelsen noterer sig yderligere, at CropLife Danmark samt Landbrug & Fødevarer, med henvisning til de nederlandske myndigheders gebyrstruktur, opfordrer til, at Miljøstyrelsen arbejder hen imod en mere gennemsigtig gebyrstruktur, og der samtidig tages større hensyn til sagernes faktiske tidsforbrug frem for priser baseret på den gennemsnitlige tidsanvendelse. Miljøstyrelsen noterer sig dette ønske og vil på denne baggrund tage kontakt til de nederlandske myndigheder med henblik på erfaringsudveksling om deres gebyrstruktur.

CropLife Danmark fremhæver, at gebyrstigningerne og den efterfølgende relativt lille forskel i gebyrerne for sager, hvor Danmark er ansvarlig for grundvurderingen for hele Nordzonen (zRMS) og de sager hvor andre lande udarbejder grundvurderingen (CMS) er i strid med forordning 1107/2009. CropLife Danmark mener, at det er et udtryk for, at Miljøstyrelsen ikke anerkender vurderinger foretaget i sidestillede medlemslande, og i stedet lægger op til unødigt gentagelse af sagsbehandling, som allerede er foretaget af f.eks. zRMS. CropLife Danmark opfordrer i denne sammenhæng til en konsekvent og aktiv brug af kommenteringsfasen.

Miljøstyrelsen er uenig i denne udlægning, idet Miljøstyrelsen anerkender vurderinger foretaget af zRMS. Tidsanvendelse i sager, hvor Danmark er CMS skyldes bl.a. nationale særkrav. Hertil kommer at tidsforskydningen i sagerne, som følge af de ophobede forsinkelser gør arbejdet som CMS mere besværligt. Endeligt er det også netop et udtryk for,

at Miljøstyrelsen bruger mange ressourcer i kommenteringsfasen for at adressere problemstillinger og forbedre zRMS-landets arbejde – og dermed sikre at godkendelsesbetingelserne er opfyldt.

CropLife Danmark samt Landbrug & Fødevarer kritiserer også Miljøstyrelsens tidsanvendelse ift. ansøgningstypen gensidig anerkendelse. Miljøstyrelsen er enig i, at ansøgningstypen gensidig anerkendelse iht. pesticidforordningens artikel 40, burde være en relativt simpel procedure. Medlemslandet, hvor produktet oprindeligt godkendes, foretager deres vurdering pba. af de datakrav og regler, som er gældende på ansøgningstidspunktet. Denne vurdering ville umiddelbart kunne benyttes i Danmark, men det forudsætter de samme datakrav og regler stadig er gældende, når ansøgningen behandles, samt at de danske særkrav er opfyldt. Det er meget sjældent er tilfældet. Det skyldes primært to forhold:

- Den gensidige anerkendelse er søgt til et pesticidmiddel godkendt i et land i enten central eller syd zonen. I dette tilfælde er der i den oprindelige vurdering ikke taget højde for de datakrav eller regler, som er gældende i nordzonen eller i Danmark.
- En gensidig anerkendelse kan søges flere år efter den oprindelige godkendelse er givet. I Danmark kræves det, at ansøgninger om gensidig anerkendelse lever op til de samme datakrav og regler som almindelige zoneansøgninger. Dvs. ansøgningen skal leve op til den seneste EU-godkendelse af aktivstoffet samt de datakrav og vurderingsprincipper, som gælder på det tidspunkt, hvor der ansøges i Danmark. Endvidere skal de nationale særkrav være opfyldt, fx for beskyttelse af grundvand.

Man kan således ikke sige, at Miljøstyrelsen ikke stoler på andre landes vurderinger, men de ansøgninger, Miljøstyrelsen modtager, skal opfylde gældende datakrav og vejledninger. Des større tidsmæssig afstand imellem den oprindelige godkendelse og ansøgningen i Danmark, des flere nye data og vurderinger skal der leveres med ansøgningen.

Miljøstyrelsen anerkender, at gebyrstigningerne er markante. Dette skal dog sammenholdes med behovet for en fortsat kapacitet til håndtering af gamle såvel som nye sager om pesticidgodkendelser. Samtidig understreger det behovet for, at Miljøstyrelsens processer granskes med henblik på, at opnå effektiviseringer under hensyntagen til et fortsat højt beskyttelsesniveau i Danmark.